

МЕТОДИКА
ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ НА
РАБОТОДАТЕЛИ/ОРГАНИ ПО НАЗНАЧАВАНЕ ПО НАЦИОНАЛНА
ПРОГРАМА ЗА ЗАЕТОСТ НА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ

Раздел I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1 (1) Тази Методика има за цел да създаде необходимата организация за провеждане на конкурси от Агенцията за хората с увреждания (АХУ) за финансиране на проекти по Национална програма за заетост на хората с увреждания на работодатели/органи по назначаването (наричани по-нататък за краткост “работодатели”), в съответствие с разпоредбите на чл. 44, ал.1 от Закона за хората с увреждания (ЗХУ) и чл.35 от Правилника за прилагане на Закона за хората с увреждания (ППЗХУ).

(2) С Методиката се утвърждават процедурите за допускане до разглеждане, оценка и класиране на проектни предложения на работодателите, чиято реализация е насочена към осигуряване на заетост на хората с трайни увреждания.

(3) С Методиката се определят етапите на изпълнение на всяко проектно предложение:

1. етап, през който работодателят е длъжен да поддържа заетост за срок не по-кратък от 36 месеца след сключване на договор за предоставяне на финансиране на заложените за изпълнение проектни дейности;
2. етап на изпълнение на дейностите, през който работодателят е длъжен да усвои отпуснатите средства.

Чл. 2 (1) Работодателите могат да кандидатстват пред АХУ с предложение за отпускане на средства за покриване на инвестиционни разходи по четири компонента:

1. компонент 1 - за осигуряване на достъп до съществуващи или разкривани нови работни места за лица с трайни увреждания в трудоспособна възраст;
2. компонент 2 - за приспособяване на съществуващи работни места за лица с трайни увреждания в трудоспособна възраст;
3. компонент 3 - за оборудване на нови работни места за лица с трайни увреждания в трудоспособна възраст, съответстващо на характера на тяхното заболяване;
4. компонент 4 – квалификация и преквалификация, съответно обучение за професионално и служебно развитие за лица с трайни увреждания в трудоспособна възраст.

(2) Работодателите могат да ползват средства по четирите компонента, като отчитат индивидуалните потребности на лицата с трайни увреждания.

Чл. 3. (1) Средствата, които се отпускат от АХУ за финансиране на класираните в конкурса предложения, не могат да превишават определените лимити по компоненти.

(2) Когато средствата, които са нужни за изпълнение на дейностите по даден компонент, превишават определения лимит, превишението е за сметка на кандидата и се представя като собствен принос.

Чл. 4 (1) Лимитът на средствата по компонент 1 е до 10 000лв.

(2) Необходимото финансиране по компонента се отпуска за осигуряване на достъп на лица, имащи увреждания на опорно-двигателния апарат, зрителни увреждания или други специфични увреждания, както и при наличието на подходящи и основателни доказателства от страна на работодателя за наложителността от извършване на дейности по осигуряване на архитектурен достъп до сградата и вътре в нея, в т.ч. до работното място за лице с трайно увреждане и до санитарното помещение.

(3) Сумата по ал. 1 се отпуска на кандидата еднократно без оглед на броя на лицата с трайни увреждания, които ще се възползват от финансирането.

(4) Не се отпускат средства за осигуряване на достъп на лица с увреждания, когато те са клиенти (пациенти) на работодателя. В този случай работодателят осигурява необходимите средства за изграждане на достъп от други източници.

(5) Средствата за достъп могат да се използват за изграждане на рампи, пътеки за хора със зрителни увреждания, механизми за облекчено влизане/излизане през външния вход на сградата, в която се разполагат работните места за лицата с трайни увреждания, за изграждане и/или приспособяване на санитарните помещения, работните места за лица с увреждания и подстъпите към тях. При извършване на посочените дейности се прилагат разпоредбите на съответните нормативни актове за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хората с трайни увреждания.

(6) Исканото финансиране за изграждане и/или приспособяване по ал. 5 съобразно нуждите на лица с трайни увреждания, трябва да се използва само за извършване на строително-монтажни работи. Неговият размер не може да бъде повече от 5000 лв.

(7) Средствата за осигуряване на достъп се отпускат на кандидати, които са собственици на сградата или на части от нея, където ще се оборудва работно място за лица с трайни увреждания.

(8) Ако работодателят не е собственик, той представя надлежно подписан договор за наем и писмено съгласие от собственика за изграждане на достъпа, като се изброяват всички обекти, засегнати от дейностите по изграждане на достъпа. С договора за наем работодателят трябва да си осигурява ползването на изградения достъп за срок не по-кратък от срока на договора за финансиране.

(9) Работодаателят представя снимки на обекта (помещението) преди извършване на строително-монтажните работи с кратко описание на състоянието. Когато е приложимо представя и конструктивно становище, техническа документация и разрешение за

строеж.

(10) При смяна на адрес на осъществяване на дейността по проекта работодателят осигурява достъп за работещите лица с трайни увреждания за своя сметка.

Чл. 5 (1) Лимитът на средствата по компонент 2 е до 10 000 лв. за едно работно място.

(2) Средствата по предходната алинея се използват за:

1. приспособяване на уреди, приспособления и съоръжения, с помощта на които се компенсират дефицитните състояния, свързани с увреждането на лицето, чието работно място се приспособява във връзка с изпълняване на вменените му служебни задължения;
2. за придобиване на съоръжения/ уреди за създаване на благоприятна здравословна среда за работещите лица с трайни увреждания.

(3) При смяна на адрес на осъществяване на дейността по проекта работодателят осигурява приспособяване на работното място за своя сметка.

Чл. 6 (1) Лимитът на средствата по компонент 3 е до 10 000 лв. за едно работно място.

(2) Средствата по предходната алинея се използват за придобиване на оборудване за работно място за новонаето лице с трайни увреждания. Оборудването трябва да осигурява необходимите технически условия, технология и последователност в процедурите, позволяващи на новонаетото лице ефективно да изпълнява вменените му служебни задължения.

(3) Средствата по ал. 1 могат да се използват за придобиване на:

1. активи, имащи дългосрочен характер на използване, без които наетото лице с трайно увреждане не би могло да изпълнява непосредствените си служебни задължения;
2. съоръжения/ уреди за създаване на благоприятна здравословна среда за работещите лица с трайни увреждания.

(4) Размерът на отпускните средства за оборудване на работно място е пропорционален на величината на работното време, през което лицето с трайни увреждания ще изпълнява задълженията си по длъжностна характеристика, освен ако на работното място не работят последователно две лица с трайни увреждания, формирайки така един пълен работен ден при изпълнението на една и съща длъжност.

(5) Придобиваните активи за оборудване на работното място трябва да бъдат нови. Когато работодателят предвижда придобиване на активи втора употреба, той задължително посочва във формуляра причините, налагащи тяхното придобиване, като мотивира своя избор.

(6) Работодател, получил финансиране, възстановява на АХУ използваните финансови средства по ал. 1, когато закупи активи втора употреба, без да е заложил и обосновал

това в конкурсното си предложение.

Чл. 7 (1) Лимитът на средствата по компонент 4 е до 1000 лв. на лице с трайно увреждане.

(2) Сумата по ал. 1 се отпуска за покриване на разходи за провеждане на обучителни курсове за наето лице с увреждане, които са пряко свързани със заеманата длъжност.

(3) С придобиване на финансови средства по този компонент се повишава квалификацията и преквалификацията и професионалното и служебно развитие на наетите лица с трайни увреждания.

(4) Обучителните курсове от ал. 3 се провеждат от лицензирани обучители, които след провеждане на обучението трябва да издадат документ, доказващ успешното му приключване.

Чл. 8 (1) Отпускането на средства на класираните за финансиране кандидати става само при условие, че след сключване на договора за финансиране, работодателят наеме или преназначи лице от целевата група за срок, не по-кратък от 36 месеца.

(2) На работните места по ал. 1, с изключение на лицата по чл. 7, работодателят може да наема последователно повече от едно лице със същия (сходен) вид увреждане, което се е имало предвид при изграждане на работната среда и на работното място.

(3) Когато работодател, получил финансиране по чл.7, не поддържа заетост за срок от 36 месеца за обучавано лице, той обучава за собствена сметка друго лице с трайни увреждания.

(4) Когато работното място за лице с трайни увреждания е предназначено за сезонна работа, при определяне на продължителността по чл.1 ал. 3, т.1 се зачита само времето, през което назначеното лице е работило при наличието на сключен трудов договор с определен конкретен период на работа и фактически изплатено трудово възнаграждение за този период.

Чл. 9. (1) Всеки работодател може да участва в обявения конкурс само с едно предложение.

(2) До оценка в конкурса се допуска работодател, който отговаря на следните критерии:

1. има приключила една пълна отчетна /календарна/ година, преди годината на кандидатстване, през която е извършвал дейност;
2. през предходната пълна отчетна /календарна/ година, преди годината на кандидатстване, не е отчетел финансов резултат „загуба“.

Чл. 10. В последващи конкурси на АХУ работодатели, реализирали и/или реализиращи проекти по тази Методика, в т. ч. и проекти, чийто срок от 36 месеца не е приключил,

могат да участват при изпълнение едновременно на следните условия:

1. предходните проекти са приключени успешно и/или неприключените проекти се изпълняват без забележки, което се потвърждава от издаден констативен протокол по чл. 23, ал. 3;
2. с новия проект се осигурява достъп до нови работни места за лица с трайни увреждания при условията на чл. 4, когато изградени вече съоръжения не осигуряват достъп до тези нови работни места;
3. с новия проект се осигурява приспособяване и/или оборудване на работни места за лица с трайни увреждания, които не са били обект на финансиране в рамките на предходни реализирани и/или реализиращи се проекти и на тях няма да се преназначават лица с трайни увреждания, за които вече са били разкрити подобни работни места;
4. с новия проект не се иска финансиране за постигане на резултати, които е трябвало да се постигнат с реализацията на предходен проект.

Раздел II. ПРОЦЕДУРА И КРИТЕРИИ НА ОЦЕНЯВАНЕ И КЛАСИРАНЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Чл. 11. Проектните предложения се оценяват от комисия, назначена от изпълнителния директор на АХУ. Одобрените за финансиране предложения се отразяват в специално изготвен протокол, който се предлага за утвърждаване на изпълнителния директор на АХУ.

Чл. 12 (1) Комисията разглежда получените конкурсни предложения и ги оценява по посочените в чл.13 критерии за оценка.

(2) Комисията оценява целесъобразност и допустимост на предложението. Те се определят като среден сбор от точките, получени от всички членове на комисията.

Чл. 13. Специфичните показатели за оценка на конкурсните предложения за целесъобразност и изпълнимост са следните:

1. точност и пълнота на формуляра – формулярът трябва да бъде с попълнени точки и подточки, информацията в него трябва да бъде ясна и аргументирана, между отделните точки и подточки трябва да е налице обвързаност, последователност и логика, не се допускат вътрешни противоречия, необосновани повторения и изкривяващи съдържанието на предложението технически грешки. Използваните оценъчни показатели в различните части на формуляра трябва да са еднозначно определени, а тяхното изчисляване трябва да е аргументирано и проследимо;

2. обоснованост на преоборудваните и разкриваните работни места – предложението трябва да дава ясна представа за потребностите на кандидата от преоборудването на действащи и разкриването на нови работни места; за възможността на тези работни места да се интегрират лица с трайни увреждания, когато те са предназначени за новоназначавани или преназначавани, в т.ч. и чрез изграждане на достъп до тях; за дейностите, които ще изпълняват лицата с трайни увреждания и потребността от целево приспособяване на действащи и оборудване на нови работни места в съответствие с техните увреждания и съществуващата архитектурна среда в предприятието; за причините да бъдат избрани конкретни лица с трайни увреждания като бенефициенти по проекта;

3. реалистичност на очакваните резултати – очакваните резултати от реализацията на заложените проектни дейности трябва да са ясно и точно формулирани, еднозначно определени, количествено измерими, обвързани с конкретни срокове, постижими в рамките на определения инвестиционен етап;

4. пълнота и изчерпателност на дейностите – предложението да включва подробно описание на всички взаимно свързани дейности, които предстои да се извършат във връзка с реализацията на проекта; за всяка дейност трябва да са определени конкретни разходи, чийто размер трябва да се гарантира от оферта, специално избрана измежду най-малкото три актуални конкурентни оферти на доставчици на активи и услуги, от специализирани справочници и/или други източници на релевантна информация, изборът на офертата трябва да е обоснован;

5. прозрачност на бюджета – изготвеният бюджет в максимална степен точно, ясно и систематизирано да отразява планираните разходи, свързани с извършване на предвидените дейности, които трябва да съответстват лимитите по компоненти;

6. устойчивост на дейностите от етапа, през който работодателят е длъжен да поддържа заетост за срок не по-кратък от 36 месеца след сключване на договор за предоставяне на финансиране – предложението трябва да съдържа доказателства, че работодателят ще може да осигури ефективна трудова заетост и реализация на предвидените лица с трайни увреждания за целия период от 36 месеца.

Чл. 14 (1) При определяне на точките по специфични показатели се попълва следната таблица, в която за всеки специфичен показател е утвърден коефициент за тежест:

Специфичен показател	Пет-степенна скала за оценка (точки)	Присъдени точки	Коеф. за тежест	Обща оценка (к.2 * к.3)	Обосновка на присъдените точки
А	1	2	3	4	5
1. Точност и пълнота на формуляра.	мин. 0; макс. 4		4		
2. Обоснованост на преоборудваните и разкриваните работни места	мин. 0; макс. 4		5		
3. Реалистичност на очакваните резултати	мин. 0; макс. 4		2		
4. Пълнота и изчерпателност на дейностите	мин. 0; макс. 4		5		
5. Прозрачност на бюджета	мин. 0; макс. 4		2		
6. Устойчивост на дейностите от етапа на осигуряване на заетост	мин. 0; макс. 4		3		
Обща оценка	X	X	X		

(2) Всеки член на експертната комисия присъжда точки по всеки специфичен показател в колона 2 от таблицата по алинея 1, като прилага посочената петстепенна скала и съответните критерии за определяне на конкретния брой точки:

Брой на точките	Критерии
4 точки	Оценка "отличен" - по съответния специфичен показател работодателят е спазил всички необходими изисквания, налице са нужните доказателства за пълнота, обоснованост, точност, яснота и приложимост в процеса на неговата изпълнимост.
3 точки	Оценка "добър" - по съответния специфичен показател работодателят е спазил всички необходими изисквания, налице са доказателства за неговата изпълнимост, съпътствани от видими пропуски и непълноти.
2 точки	Оценка "задоволителен" - по съответния специфичен показател работодателят не е спазил всички необходими изисквания, налице са пропуски и неясноти, които биха затруднили неговата изпълнимост.
1 точка	Оценка "формален" - по съответния специфичен показател участникът е направил формално предложение без изискуемата пълнота и обоснованост, които се съпоставят от сериозни пропуски и неясноти, доказващи неговата затруднена изпълнимост.
0 точки	Оценка "лош" - по съответния специфичен показател участникът е направил формално предложение без изискуемата пълнота и обоснованост, налице са сериозни рискове и съмнения относно неговата изпълнимост.

(3) Всеки член на експертната комисия обосновава присъдените от него точки по алинея 2. Обосновката се представя в колона 5 на таблицата по ал. 1.

(4) Общата оценка, която определя всеки член на експертната комисия, се формира в колона 4 като произведение от присъдените точки и коефициента за тежест. Максималният брой точки, които могат да се присъдят на едно конкурсно предложение, е 87 точки.

Чл. 15. Въз основа на присъдените от всички членове на експертната комисия точки за всяко проектно предложение се определя оценката за целесъобразност и изпълнимост.

Чл. 16. До финансиране се допускат само предложенията, които са събрали 44 и повече от 44 точки за целесъобразност и изпълнимост.

Чл. 17. Въз основа на изчисления брой точки, проектните предложения се подреждат по низходящ ред. Всеки работодател с класирано предложение получава в пълен размер исканата, уточнена или коригирана сума. Исканата сума може да бъде редуцирана поради допуснати грешки и необективно и неправилно направени разчети, както и поради неспазване на пределните лимити по компоненти.

Чл. 18. Предложение, което по реда на класирането си получава средства, представляващи само част от определения за него бюджет, се финансира от АХУ след преработка на бюджета.

Раздел III. СПЕЦИФИЧНИ УСЛОВИЯ НА КАНДИДАТСТВАНЕ, МЕХАНИЗЪМ НА ФИНАНСИРАНЕ И ОТЧИТАНЕ НА ПОЛУЧЕНАТА СУБСИДИЯ

Чл. 19 (1) Всеки кандидат в конкурса представя:

1. попълнен формуляр по образец (Приложение 1);
2. попълнен подробен бюджет по образец (Приложение 2);
3. таблица за оценка на административното съответствие по образец (Приложение 3);
4. посочва БУЛСТАТ или ЕИК;
5. копие от акта за учредяване на кандидата и копие от удостоверението за актуално състояние, издадено от компетентен съд не по-рано от 3 месеца преди датата на подаване на конкурсните документи. Такива документи не представят кандидатите, които са вписани в Търговския регистър на Агенцията по вписванията;
6. декларация за общият размер на получените държавни помощи, чийто размер не надхвърля левовата равностойност на 200 000 евро за период от три бюджетни години - двете предходни и текущата бюджетна година, а ако работодателят изпълнява дейности по сухопътни товарни превози за чужда сметка или срещу възнаграждение, че общият размер на получените помощи не надхвърля левовата равностойност на 100 000 евро за

период от три бюджетни години - двете предходни и текущата бюджетна година. Този таван се прилага независимо от формата на помощта или от преследваната цел и без значение дали предоставената помощ се финансира изцяло или частично със средства, произхождащи от Европейския съюз по образец (Приложение 4);

7. декларация за липса на публични задължения по образец (Приложение 4);

8. декларация за това, че за конкурсния проект не са получавани и не се очаква да бъдат получени финансови средства от други източници за същите допустими разходи или за същата цел по образец (Приложение 4);

9. декларация за това, че не попада в обхвата на изключенията, посочени в чл.1 от Регламент (ЕС) №1407/2013 по образец (Приложение 4).

10. годишен финансов отчет за последната пълна финансова година преди обявяването на конкурса, в т.ч. и приложението към него, и баланси (отчети за финансовото състояние) и отчети за приходите и разходите (отчети за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход) за една отчетна година, предхождаща последната пълна финансова година, само в случай, че работодателят не ги е представил или няма задължението да ги представи в Агенцията по вписванията в сроковете на представяне на конкурсното предложение;

11. минимум по три актуални оферти или други носители на обективна техническа информация за всеки от придобиваните активи и всяка от получаваните услуги, включени в бюджета на предложението. Офертите или другите носители на обективна техническа информация трябва да са издадени не по-рано от 1 месец преди датата на кандидатстване и да са с валидност най-малкото 4 месеца след датата на кандидатстване;

12. когато работодателят не е орган по назначаване се представя пълномощно от органа по назначаване /когато е приложимо/;

13. списък на лицата от целевата група с три имена и ЕГН;

14. декларация относно извършването или не на стопанска дейност по образец (Приложение 4);

15. копие от акта за собственост на сградата или на части от нея или копие на договора за наем и писмено съгласие от собственика за извършване на предвидените строително - монтажни работи по компоненти 1 /когато е приложимо/;

16. длъжностни характеристики за работните места на лицата с трайни увреждания;

17. действащи договори/заповеди за наетите по трудови или служебни проваотношения лица от целевата група;

18. документи по чл.4, ал.9 /когато е приложимо/;

19. документ/и, доказващ/и, че обучителят е лицензиран.

(2) Във връзка с осъществяването на своята работа, комисията по чл. 11 може да изиска от работодателите и други допълнителни документи, доказващи и изясняващи конкретни обстоятелства, които се отнасят до целесъобразността и изпълнимостта на дейностите, предвидени в конкурсното предложение.

(3) Проектното предложение, включващо документите по ал. 1 се представя по един от следните начини:

1. на място, в офиса на Агенцията за хората с увреждания;
2. чрез лицензиран пощенски оператор;
3. по електронен път.

Чл. 20 (1) Утвърдените за финансиране кандидати сключват договор, в който се посочват:

1. място на реализация на проекта;
2. размер на отпуснатите финансови средства;
3. срокът на усвояване на средствата;
4. броят на разкриваните работни места;
5. продължителността на работното време на лицата, наемани или преназначавани на разкриваните работни места;
6. показателите и периодичността за извършване на мониторинг и контрол;
7. санкциите при неизпълнение на договорните условия;
8. сроковете за представяне и съдържанието на техническия и финансов отчет за изпълнението на дейностите в етапа по чл.1, ал.3, т.2 и изискуемите документи по отчитането им;
9. други необходими клаузи.

(2) При сключване на договора по ал. 1 се представят актуални оферти, когато срокът на използването за обосновка на конкурсното предложение оферти е изтекъл или оферентът вече не може да ги изпълни.

Чл. 21. Утвърдената в договора сума се изплаща на три транша:

1. 50% след сключване на договора с АХУ и представяне на трудови договори с лицата с трайни увреждания или документи за преназначаването им във връзка с изпълнението на проекта;
2. 30% след приключване на проекта, направена проверка, удостоверена с констативен протокол по чл. 23, ал. 3, и представен в АХУ отчет за реализация на проекта, в т.ч. и документи, удостоверяващи и доказващи неговото изпълнение;

3. 20% след утвърждаване от АХУ на отчета за реализация на проекта, в т.ч. и на документите, удостоверяващи и доказващи неговото изпълнение.

4. при отпускане на финансиране само по чл.7, средствата се изплащат на 2 транша: 20 % след сключване на договора с АХУ и представяне на договор/заповед с наетото по трудово или служебно правоотношение лице с трайни увреждания или друг документ за преназначаване; 80 % след приключване на проекта, направена проверка, удостоверена с констативен протокол по чл.23, ал.3 и представен в АХУ отчет за реализация на проекта, документи, удостоверяващи и доказващи неговото изпълнение, в т.ч. сертификат, удостоверение или друг документ доказващ успешното приключване на обучението.

Чл. 22. (1) След изпълнение на етапа, в който работодателят е длъжен да усвои отпуснатите средства, той изготвя и представя технически и финансов отчет, в който се отразява изпълнението на проекта.

(2) Неразделна част от техническия и финансовия отчет са заверените от отчитащата се организация изискуеми документи, регламентирани в договора, върху които се изписва изразът „Вярно с оригинала”, полага се подписът от ръководителя, освен ако представеният документ не е оригинал.

Раздел IV. НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ

Чл. 23. (1) Изпълнението на проектните дейности и на поетия ангажимент да се осигури трудова заетост на лица с трайни увреждания се следи чрез организирането и провеждането на периодично наблюдение и контрол по показателите, послужили като основание за класиране на работодателите и отпускане на финансирането.

(2) Периодичността на контрола, която се вписва в договора за финансиране на проекта, не може да бъде по-малка от един път на 12 месеца. Срокът на контрола обхваща етапите на изпълнение на проектните дейности.

(3) Резултатите от извършените проверки се отразяват в констативен протокол, който се подписва от представител на АХУ и работодателят или упълномощено от него лице.

Чл. 24 (1) Когато в следствие на извършен контрол бъдат констатирани отклонения от договорените с АХУ резултати във връзка с изпълнението на дейностите от етапа на усвояване на отпуснатите средства, работодателят се предупреждава за регистрираните несъответствия и от него се изисква те да бъдат отстранени в срок не по-дълъг от 14 дни.

(2) Когато след изтичане на 14-дневния предупредителен срок по ал. 1 констатираните несъответствия не са отстранени, използваните финансови средства се възстановяват,

ведно със законната лихва.

(3) Когато при извършване на контрол бъдат констатирани отклонения от договорените с АХУ резултати за наемане на лица с трайни увреждания на разкритите целево работни места, се издава предписание с фиксиран срок за отстраняване.

(4) Ако в рамките на указания срок не се отстрани констатираното нарушение, използваните финансови средства се възстановяват от работодателя, ведно със законната лихва.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Формуляр за кандидатстване за получаване на финансиране от Агенцията за хората с увреждания по чл. 44, ал.1 от Закона за хората с увреждания - Приложение 1;
2. Бюджет на проектното предложение – Приложение 2;
3. Таблица за оценка на административното съответствие – Приложение 3;
4. Декларация – Приложение 4.